MILJØ-
DIREKTORATET

INSPEKSJONSRAPPORT

OTTEM RESIRK AS
Industrivegen 84
6600 Sunndalsøra

Oslo, 30. juni 2016

Deres ref.:
Torstein Ottem

Vår ref.(bes oppgitt ved svar):
2013/1057
Saksbehandler:
Britt Endre

Inspeksjonsrapport: Inspeksjon ved Ottem Resirk AS
Kontrollnummer: 2016.195.I.miljodir

Kontaktpersoner ved inspeksjonen:

Fra virksomheten:
Torstein Ottem

Andre deltagere fra virksomheten:
Harald Ottem
Thea Ottem
Øyvind Johansen

Fra Miljødirektoratet:
Britt Endre

Andre deltagere fra Miljødirektoratet:
Brian Wennberg

Resultater fra inspeksjonen

Denne rapporten omhandler resultatet fra inspeksjon ved Ottem Resirk AS den 23-24 juni 2016. Rapporten er å anse som endelig dersom vi ikke får tilbakemelding om faktiske feil innen to uker etter at rapporten er mottatt.

Miljødirektoratet avdekket 3 avvik og gav 1 anmerkning under inspeksjonen.

Avvik:
- Virksomhetens dokumenterte måleprogram er mangelfullt
- Virksomhetens internkontroll med hensyn til ytre miljø er mangelfull
- Oljeholdig farlig avfall er ikke merket med innhold og anoderester lagres ute med avrenning til oljeutskiller som går til kommunalt nett.

Anmerking:
- Dokumentasjon av lett og tung ildfast stein kan oppdateres

Avvik og anmerkninger er nærmere beskrevet fra side 4 og utover i rapporten.
Oppfølgingen etter inspeksjonen er nærmere beskrevet på side 3.

30. juni 2016	Britt Endre		Einar Knutsen
dato	kontrollør	Miljødirektoratet	seksjonssjef

Kopi av rapporten sendes til:

- Fylkesmannen i Møre og Romsdal ved miljøvernavdelingen
- Sunndal kommune

1. Informasjon om den kontrollerte virksomheten

Ansvarlig enhet

Navn: OTTEM RESIRK AS	
Organisasjonsnr.: 887534012	**Eies av:** 987511036
Bransjenr. (NACE-kode): 38.320 - Sortering og bearbeiding av avfall for materialgjenvinning	

Kontrollert enhet

Navn: Ottem Resirk AS	**Anleggsnr.:** 1563.0031.01
Kommune: Sunndal	**Fylke:** Møre og Romsdal
Anleggsaktivitet: Farlig avfall - behandling	**Risikoklasse:** 2
Tillatelse gitt: 9. januar 2014	**Sist endret:** 8.12.2015

2. Bakgrunn for inspeksjonen

Inspeksjonen ble gjennomført for å kontrollere om gjeldende krav fastsatt i eller i medhold av forurensningsloven overholdes. Inspeksjonen er en del av Miljødirektoratets risikobaserte industritilsyn for i år og inngår i Miljødirektoratets aksjon for behandlingsanlegg for farlig avfall.

Inspeksjonstema

- internkontroll
- styringssystem
- risikovurdering
- Utslippskontroll
- avfallshåndtering
- farlig avfall
- tillatelse
- vedlikehold

Rapporten omhandler avvik og anmerkninger som ble avdekket under inspeksjonen og gir ingen fullstendig tilstandsvurdering av virksomhetens miljøarbeid eller miljøstatus.

Definisjoner

Avvik: Manglende etterlevelse av krav fastsatt i eller i medhold av lov.

Anmerkning: Et forhold som tilsynsetatene mener er nødvendig å påpeke for å ivareta ytre miljø, men som ikke omfattes av definisjonen for avvik.

Andre forhold: Saker som framkom under inspeksjonen og som det kan være nyttig for virksomheten og saksbehandlere å kjenne til. Her kan også inngå kommentarer til tema som ble tatt opp under inspeksjonen, men der det ikke ble gitt avvik eller anmerkninger.

3. Oppfølging etter inspeksjonen

Ottem Resirk AS plikter snarest å rette opp de avvik som er beskrevet i denne rapporten. For at Miljødirektoratet skal kunne avslutte saken, må Ottem Resirk AS innen 1. oktober 2016 sende en skriftlig redegjørelse som viser hvordan avvik er rettet.

Vi ber om at dere stiler svarbrevet eller e-post (post@miljodir.no) til Miljødirektoratet v/Britt Endre.

4. Gebyr for virksomhet med tillatelse

Virksomheten skal betale gebyr for kontrollen (jf. forurensningsforskriften § 39-6). Ottem Resirk AS er i tillatelsen plassert i risikoklasse 2. Dette betyr at dere skal betale kr. 16 300,- i gebyr for den gjennomførte inspeksjonen. Faktura ettersendes.

Miljødirektoratet viser forøvrig til forurensningsforskriftens kapittel 39 om innkreving av gebyr til statskassen.

5. Offentlighet i forvaltningen

Denne rapporten vil være tilgjengelig for offentligheten via Miljødirektoratets postjournal på www.miljødirektoratet.no (jf. offentleglova).

6. Avvik

Vi fant følgende avvik under inspeksjonen:

Avvik 1
Virksomhetens dokumenterte måleprogram er mangelfullt

Avvik fra:
Virksomhetens tillatelse til virksomhet etter forurensningsloven (tillatelsen) punkt 13.2 Måleprogram 13.3 Kvalitetssikring av målinger.

Kommentarer:
Ottem Resirk AS plikter å gjennomføre målinger av sitt utslipp til luft i henhold til tillatelsen og ha et dokumentert måleprogram. Målingene skal utføres slik at de blir representative for virksomhetens faktiske utslipp og måleprogrammet skal tilfredsstille Miljødirektoratets krav til utslippskontroll som er angitt i Miljødirektoratets informasjonsark 2748/2010 "Forventninger til industriens utslipps-kontroll" og Miljødirektoratet sin veileder M-6/2013 med tittelen "Industrielle måleprogram".

Virksomhetens måleprogram er ikke ferdig utarbeidet. De opplyste under inspeksjonen at det er planlagt å få måleprogrammet ferdigstilt i løpet av september 2016. Et automatisk måleutstyr ble installert høsten 2015 og måleresultater registreres ved at det tas bilder av skjerm tilknyttet måleutstyret. Det er satt krav i tillatelsen til midlingstider og virksomheten opplyser at de jobber for å få dataverktøy på plass for kontinuerlig måling. Hydro Sunndal Driftslab har tatt flere luftmålinger i løpet av høsten som viser utslipp under utslippsgrensen. Virksomheten har inngått avtale med akkreditert laboratorium, Molab. På grunn av uregelmessig drift i høst, er det ikke gjennomført nok analyser for å fastsette måleprogrammet. Virksomheten kjenner til Miljødirektoratet sin veileder og opplyste under inspeksjonen at de vil utarbeide måleprogammet

etter veiledningen. Miljødirektoratet viser forøvrig til kravene i tillatelsen punkt 13.2 og 13.3 som Ottem Resirk AS plikter å overholde.

Avvik 2
Virksomhetens internkontroll med hensyn til ytre miljø er mangelfull

Avvik fra:
Tillatelsen punkt 2.6 Internkontroll
Forskrift om systematisk helse-, miljø- og sikkerhetsarbeid i virksomheter (internkontrollforskriften)
§ 5 2. ledd pkt 4, 6 og 7

Kommentarer:
Ifølge tillatelsen fra Miljødirektoratet og internkontrollforskriften plikter den som er ansvarlig for virksomheten å sørge for at det innføres og utøves internkontroll i virksomheten. Internkontrollen skal blant annet sikre og dokumentere at virksomheten overholder kravene stilt i tillatelsen fra Miljødirektoratet. Virksomheten kunne under tilsynet ikke vise til tilfredsstillende internkontroll som ivaretar ytre miljø i tråd med tillatelsen fra Miljødirektoratet. Følgene mangler ble avdekket:

Miljømål
Ifølge internkontrollforskriften plikter alle virksomheter å fastsette mål for helse, miljø og sikkerhet. Disse skal dokumenteres, og det skal å jobbe systematisk med å vurdere måloppnåelse med hensikt om å nå målene. Ottem Resirk AS har ikke etablert et system for å fastsette konkrete mål for ytre miljø som er knyttet til sine aktiviteter som kan medføre til forurensing og knyttet til handlingsplaner og tiltak for å nå målene.

Miljørisikovurderinger
I henhold til tillatelsen og internkontrollforskriften skal det gjennomføres miljørisikoanalyse av virksomheten. Miljørisikovurderingen skal dokumenteres og omfatte alle forhold ved virksomheten som har betydning for ytre miljø. Bedriften skal ha oversikt over de miljøressurser som kan bli berørt av akutt forurensning, og de helse- og miljømessige konsekvenser slik forurensning kan medføre. Ved modifikasjoner og endrede produksjonsforhold skal miljørisikoanalysen oppdateres.

Det ble framlagt en ROS analyse datert 31.3.2014 som var utarbeidet i forbindelse med søknad om tillatelse fra Miljødirektoratet. Det er en overordnet grovanalyse og er ikke dekkende for å sikre at alle ytre miljørisikoforhold blir vurdert. ROS analysen mangler beskrivelser av hvilke uønskede hendelser som kan skje ved alle virksomhetens aktiviteter som har betydning for ytre miljø.

Dette ble også avdekket ved forrige tilsyn. Ottem Resirk AS viser til sikkerhetsrapporten som er oversendt DSB som et svar på at avviket er lukket. Rapporten dekker ikke alle virksomhetens aktiviteter og alle typer avfall som virksomheten håndterer som har betydning for ytre miljø under daglig drift blant annet:

For eksempel:
- De forskjellige lagerområdene for lagring av avfall er ikke beskrevet. Miljømessig påvirkning fra alle avfallstypene var ikke vurdert. Hvilke typer spredning til resipienten som var sannsynlig var ikke beskrevet. Og hvilken konsekvens spredningen vil ha for resipienten er ikke vurdert.
- Virksomheten hadde ikke vurdert risikoen ved mottak og videreleverering av ukjent eller feildeklarert farlig avfall.

- Virksomheten hadde ikke vurdert miljørisikoen fra støving og søl forbundet med å fylle poser med støv fra syklonene utendørs.
- Utsortert avfall eks jernskrap med eventuelle forurensinger
- Virksomhetens tanklagring av diesel var ikke risikovurdert

Skriflige rutiner

For eksempel mangler følgende skriftlige rutiner å ivareta krav i tillatelsen:

- et system som sikrer at mottatt farlig avfall er deklarert eller lovlig importert, og at de kun tar imot avfall og produkter i henhold til tillatelsen
- Lagring av farlig avfall og merking
- Gjennomstrømmen av mottatt avfall som sikrer at farlig avfall ikke lagres mer enn 1 år
- Kontroll og inspeksjon av lagret avfall
- Lagertanker
- Kart over begge områder der det er lagret farlig avfall hvor det framgår hvor forskjellige typer avfall er lagret.
- Deklarering og viderelevering av farlig avfall, ansvarsfordelingen mellom Hydro Sunndal og Ottem Resirk AS
- Sikring av lagrene om områdene for uvedkommende
- Forebyggende kontroll og vedlikehold av utslippsrelatert utstyr, frekvenser for rengjøring, kontroll- eller vedlikeholdsoperasjoner, plan for gjennomføring av alt nødvendig vedlikehold.
- Kalibrering av måleinstrumenter
- Oppdatering av sikkerhetsdatablad

Avvik 3

Oljeholdig farlig avfall er ikke merket med innhold og anoderester lagres ute med avrenning til oljeutskiller som går til kommunalt nett.

Avvik fra:

Tillatelse til virksomhet etter forurensningsloven gitt av Miljødirektoratet 9. januar 2014 (tillatelsen) punkt 3.4 Lagring av farlig avfall og avfallsforskriften §11-5

Kommentarer:

Farlig avfall skal lagres slik at det ikke oppstår forurensning. Krav gitt i tillatelsen skal som et minimum være oppfylt. Blant annet innebærer dette at farlig avfall skal lagres innendørs på tett fast dekke med oppsamling av eventuell avrenning. Lagret farlig avfall skal være merket slik at det fremgår hva som er lagret og lagerområder skal være sikret mot adgang for uvedkommende.
Det ble avdekket følgende:

- 10 IBC containere, 2 fat og 2 plastkanner med farlig avfall (oljeholdig avfall) sto på pall på fast dekke utendørs i tett emballasje. Det farlige avfallet var ikke merket med innhold. IBC containerne er delvis plassert bak en betongvegg mot turvei. Det kom ikke fram hvor lenge avfallet var lagret her.

- Ca 100 anoderester/utsorterte "butts" lagres ute uten tak. Avfallet er lagret på betongdekke og med avrenning til oljeutskiller som går til kommunalt nett. Det var en betongvegg i bakkant mot turvei. I følge virksomheten skal dette kjøres tilbake til Hydro Sunndal for mellomlagring og videre håndtering. Det kom ikke fram når dette skulle gjøres. Det er ikke

gjennomført utlekkingstest av avfallet for å vurdere forurensningspotensialet i forhold til mengden forurensninger fra elektrolysebadkomponenter.

7. Anmerkninger

Følgende forhold ble anmerket under inspeksjonen.

Anmerking 1
Dokumentasjon av lett og tung ildfast stein kan oppdateres

Kommentarer:
Virksomheten har lagret lett og tung ildfast stein ute på sitt lagerområde. I følge virksomheten er dette inert avfall som leveres til deponi til Vestnes renovasjon eller til eksport til Tyskland. Virksomheten har framlagt en rapport fra Multiconsult datert 17.3.2006 som viser at avfallet er internt, men det er uklart om det gjelder både lett og tung ildfast stein. I tillegg er det 10 år siden denne vurderingen er utført og både kjemikalie- og avfallsregelverket er endret de siste årene som kan ha betydning for vurderingen. Avfallet sammensetning kan også ha blitt endret på 10 år uten at vi kjenner til det.

8. Andre forhold

ISO sertifisering
Ottem Resirk AS skal bli ISO 9001 og ISO 14001 sertifisert og planen er å bli sertifisert i september 2016.

Miljørevisjon
Hydro Sunndal gjennomfører miljørevisjoner av Ottem Resirk AS, og gjennomførte en slik revisjon i juni 2016.

Typer avfall fra Hydro Sunndal som virksomheten kan lagre og behandle
Tillatelsen fra Miljødirektoratet gitt 9.1.2014 med endringer av 8.12.2015 er det i punkt 1. Produksjons forhold og utslippsforhold listet opp hvilke typer avfall som mottas, behandle og lagre fra Hydro Aluminium Sunndal oppgitt med EAL koder og avfallstoffnummer. Miljødirektoratet har observert at avfallsbetegnelser og koder oppgitt i tillatelsen ikke er i samsvar med avfallsbetegnelser og kodene som Hydro Aluminium Sunndal bruker. Det mangler en oppdatert informasjon om hvilke avfallstyper som er farlig avfall eller ikke.

Miljødirektoratet hadde derfor under inspeksjonen et møte med Hydro Aluminium Sunndal som er godt kjent med avfallshåndteringen mellom de og Ottem Resirk AS. Hydro Aluminium Sunndal opplyser at de har samarbeidet med andre Aluminiumsverk om vurdering av avfallstypene mot EAL koder, avfallstoffnummer og analyseresultater. De oppdaterer sikkerhetsdatablader også i forhold til dette arbeidet. På oppfordring fra Miljødirektoratet vil Hydro Aluminium Sunndal oversende oss en oppdatert oversikt over avfallstyper, EAL koder og avfallstoffnummer for avfall som leveres til Ottem Resirk AS.

For Miljødirektoratet ved fagseksjonen vil en oppdatert oversikt gi et mulig behov for enkelte endringer i tillatelsen.

9. Dokumentunderlag

Lovgrunnlaget for inspeksjonen var:

- Lov om vern mot forurensninger og om avfall (forurensningsloven) med underliggende forskrifter
- Forskrift om begrensning av forurensning (forurensningsforskriften)
- Forskrift om gjenvinning og behandling av avfall (avfallsforskriften)
- Forskrift om systematisk helse-, miljø- og sikkerhetsarbeid i virksomheter (internkontrollforskriften)
- Tillatelse til virksomhet etter forurensningsloven fra Miljødirektoratet
- Pålegg/vedtak i korrespondanse mellom virksomheten og Miljødirektoratet

10. Informasjon til virksomheten

Følgende informasjon ble delt ut:

- Kontroll med risiko gir gevinst
- Det er bedre å lære av en feil enn å gjenta den
- Drift av oljeutskillere (M – 30 2013)
- Lister over svært skadelige kjemikalier (M-123/2014)
- Avfallsdeklarering.no (M-421/2015)
- Informasjon om den nye storulykkeforskriften